

FESTIVAL

RESONÀNCIES

Quan les arts escèniques es converteixen en pràctica educativa

3 de juny | Tarragona

I si aprendre fos, sobretot, una manera d'estar en relació?

Hi ha escoles que s'obren com espais de creació, trobada i vida cultural.

Hi ha teatres, biblioteques, museus i centres culturals que treballen des de l'escolta i la relació amb el territori. Hi ha places, carrers, col·lectius i comunitats que fa temps que practiquen altres formes de compartir sabers, generar experiència i construir sentit col·lectiu. Potser el més urgent avui és reconèixer que habitem un plurivers de formes d'aprendre, participar, imaginar i construir món.

Durant molt de temps hem organitzat cultura, educació i ciutadania en estructures separades, cadascuna amb els seus llenguatges, ritmes i maneres de funcionar. Però alguna cosa s'està movent. Cada vegada més pràctiques treballen en les interfícies: allà on els límits es desdibuixen i apareixen noves possibilitats de relació, però també tensions, contradiccions i preguntes encara obertes.

Pràctiques on el coneixement es construeix des del cos, l'experiència, la percepció i la pregunta compartida. On una artista activa processos d'aprenentatge. On una docent obre espais de creació i investigació col·lectiva. On una institució cultural s'arrisca a transformar-se en relació amb el context que habita. On el territori deixa de ser escenari i participa activament en allò que es transforma.

Aquestes pràctiques no comparteixen una metodologia única ni una manera correcta de fer. Comparteixen, potser, una intuïció: que aprendre també implica desplaçar-se. Revisar formes heretades. Sostenir el dubte. Relacionar sabers diferents. Deixar espai a allò que encara no sabem anomenar. Per això Ressonàncies convoca docents, artistes, mediadores, equipaments culturals, institucions i agents del territori a compartir pràctiques situades, experimentar processos i deixar-se afectar per altres formes de mirar, escoltar i construir coneixement.

En un moment en què la reivindicació dels drets culturals ocupa cada vegada més espai en el debat públic, aquesta jornada vol reivindicar també el dret a imaginar. Entendre el futur no com un destí tancat, sinó com una conversa per iniciar col·lectivament.

PROGRAMA

TEATRE TARRAGONA

9.30h a 10.00h ACREDITACIONS I ARRIBADA: "DESCOBRIR QUI ÉS QUI"

Un temps per començar a reconèixer-nos.

Per mirar qui ha vingut?

Per entendre que aquesta jornada també començarà en les converses informals, les intuïcions i les complicitats inesperades.

10.00 h a 10.15 h BENVINGUDA INSTITUCIONAL: "I SI LES ARTS NO SERVISSIN PER IL·LUSTRAR L'APRENTATGE, SINÓ PER TRANSFORMAR-LO?"

Sandra Ramos Garcia (Consellera de Cultura de Tarragona) + Toni Martí Marsal (Tarragona - Cultura)

10.15 h a 11.00 h QUÈ PASSA QUAN LA CULTURA DEIXA DE PENSAR-SE COM A CONTINGUT COMPLEMENTARI I ES CONVERTEIX EN UNA PRÀCTICA DE PARTICIPACIÓ I CONSTRUCCIÓ COL·LECTIVA?

Xerrada inspiracional amb Hugo Cruz, qui des dels camins paral·lels i simultanis de la psicologia comunitària i la creació artística, ha trobat impuls en allò més humà, interessat a posar en joc universos que habitualment no dialoguen. Construeix maneres de programar amb altres, curadores múltiples i diverses.

11.00 h a 11.30 h PAUSA CAFÉ

11.30 h - 11.40 h TRÀNSIT CAP A ESCOLA MIRACLE

11.45 h a 13.15 h LABORATORIS DEL MATÍ

Pràctiques artístiques i educatives que treballen des del cos, el joc, la percepció, la participació i la creació compartida. No es presentaran com a models tancats ni metodologies que es repliquin exactament igual. Són experiències situades que comparteixen processos, preguntes i maneres d'activar aprenentatge des de les arts.

LAB1 – UN MÓN DE CARTRÓ / CreaMoviment (Catalunya)

Escola Infantil

Quan una caixa pot convertir-se en paisatge, refugi o pregunta. Una proposta per pensar la dansa i el cos com a formes de coneixement en la primera infància.

LAB2 – EL LUGAR DEL CAOS Escola Imaginada (Galícia)

Cicle Inicial de Primària

I si el caos no fos un problema pedagògic, sinó una condició necessària per crear? Un dispositiu que activa el dubte, l'experimentació i la capacitat dels infants per construir sentit des de l'experiència.

LAB 3 – HERE BE DRAGONS / Álvaro Valls (Madrid)

Educació Secundària

Els "dracs" no assenyalen territoris desconeguts, sinó mecanismes de poder que decideixen què es mostra i què queda fora. Un exercici de pràctica artística que identifica aquestes lògiques i intervenir-hi. Un mapa de dragons que es converteix en un espai de lectura crítica i de producció de coneixement. No descriu el món: el discuteix. I en aquest gest, obre la possibilitat de reescriure'l.

LAB 4 – PERCEPTÒMETRES Las Martin-es (Argentina – Catalunya)

Cicle Superior de Primària

Dispositius per alterar la mirada. Artefactes que no expliquen el món, sinó que el desajusten lleugerament perquè torni a aparèixer com si fos nou.

Artista convidat: Javier Mansilla "Poemas dentales" (Xile)

13.30 h a 14.30 h QUÈ PASSA QUAN ELS TERRITORIS JA NO VOLEN NOMÉS REBRE PROPOSTES, SINÓ PARTICIPAR EN CONSTRUIR-LES?"

Durant anys, moltes xarxes i projectes culturals van permetre descentralitzar la cultura, connectar territoris i reconèixer pràctiques comunitàries que fins aleshores havien quedat fora del relat institucional.

Però avui molts contextos ja no volen ocupar només el lloc de "cas d'aplicació" o de rèplica d'una metodologia existent. Volen afectar el marc, intervenir en les decisions i formar part de la construcció dels llenguatges, les pràctiques i els futurs compartits.

Potser el repte ja no és expandir models, sinó aprendre a sostenir ecosistemes de col·laboració on la diferència no sigui un problema a corregir, sinó el punt de partida.

Conducció: Cèsar Compte Margalef

PRÀCTICA 1: PROFF 365 + PROGRAMA TEMPORAL DE GENERALITAT (OLOT)

Tena Busquets (Teatre Municipal d'Olot) + Sergi Diaz (responsable de Programa temporal per la millora de la presència de les arts i la cultura en la educació del Govern de la Generalitat de Catalunya)

PRÀCTICA 2: XARXA TRANSVERSAL + MEDIACIÓ (CATALUNYA)

Elena Carmona (Teatre Municipal d'Olot) + Marc Ballester (coordinació de mediadors i mediadores)

PRÀCTICA 3: CIRCUÏT DE SALES DE CULTURA I EDUCACIÓ (BARCELONA)

Thomas Louvat (Pla de Barris) + Maria José Cifuentes (Consorti Mercat de les Flors)

PRÀCTICA 4: TEATRE L'ARTESÀ BANC DE RECURSOS (EL PRAT DEL LLOBREGAT)

María Donoso i Mila Rodríguez (Teatre L'Artesà)

PRÀCTICA 5: DE LA MEDIACIÓ ALS DRETS: LA RESPONSABILITAT POLÍTICA EN L'ACCIÓ CULTURAL (TARRAGONA)

Sandra Ramos García (Consellera de Cultura de Tarragona) + Toni Martí Marsal (Tarragona Cultura)

14.30 h a 15.30 h PAUSA DINAR COL·LECTIU

15.30 h a 17.00 h LABORATORIS DE LA TARDE

I AIXÒ COM POT PASSAR EN EL MEU CONTEXT?

Aquests laboratoris proposen espais pràctics d'experimentació, intercanvi i pensament compartit al voltant de la relació entre arts en viu, educació i cultura de proximitat. A partir de metodologies, eines i dispositius diversos, treballarem maneres d'activar els continguts apresos en contextos reals i quotidians: programacions culturals, equipaments culturals, centres educatius o projectes comunitaris. Més que buscar receptes tancades, els laboratoris volen obrir preguntes, generar connexions i facilitar recursos perquè cada participant pugui imaginar com traslladar aquestes pràctiques al seu propi territori i realitat professional. Un espai per assajar, adaptar i repensar formes de relació entre creadors, institucions, escoles, públics i comunitats.

LAB 5 – TREBELLO / Escola Imaginada (Galícia)

Cicle Inicial de Primària

Un treball amb objectes indeterminats que no defineixen el seu ús, sinó que el proposen. Els trebellos apareixen com a eines obertes, disponibles per ser reinterpretades segons el context i qui les activa. Des d'una lògica low-tech, es recupera la capacitat de resoldre, imaginar i construir amb pocs recursos. L'objecte deixa de ser una solució per esdevenir una pregunta.

LAB 6 – COLLAGE I ACCIÓ / Macarena Recuerda Shepherd (País Basc)

Cicle Mitjà de Primària

Ajuntar, separar, provar, equivocar-se. Una pràctica escènica on els objectes, les paraules i els cossos entren en relació per imaginar noves formes de realitat compartida.

LAB 7 – ANTROPOLOOPS / Rubén Alonso i Fran Torres (Andalusia)

Educació Secundària

Un laboratori sonor que entén la música com un espai de trobada i de construcció col·lectiva. A partir de la remescla, es posen en relació fragments de músiques diverses, generant noves composicions que no busquen síntesi, sinó convivència.

LAB 4 – PERCEPTÒMETRES Las Martin-es (Argentina – Catalunya)

Segona part del laboratori / Cicle Superior de primària

17.15 h a 18.00 h XERRADA INSPIRACIONAL

Adriana Botero d'Escuela De Futuros és educadora, investigadora social i gestora cultural amb més de vint anys d'experiència en el disseny i desenvolupament de polítiques, programes i projectes orientats a la transformació organitzacional i territorial. El seu treball integra perspectives d'educació, comunicació i pensament de disseny en institucions públiques, privades i de la societat civil.

18.00 h a 18.15 h TANCAMENT INSTITUCIONAL (TONI MARTÍ)

Què ens emportem?

Quines preguntes continuen obertes?

Quines aliances podrien començar avui?

Perquè potser aquesta jornada no tracta tant d'obtenir respostes, sinó d'obrir condicions perquè certes pràctiques, relacions i formes de fer siguin possibles.

18.30 h a 19.30 h I si participar fos també una manera de transformar el lloc que habitem?

Participar no és només ocupar un espai, sinó sentir que podem afectar-lo i ser afectats per ell, aquest tancament convida a pensar com generem contextos més oberts, sensibles i compartits, on les persones no només siguin convidades a assistir, sinó també a formar part del que passa.

EXPERIÈNCIA ESCÈNICA PARTICIPATIVA - UN MÒN DE CARTRÓ / CREAMOVIMENT

Una peça participativa per tancar la jornada posant en joc allò que l'ha travessada des del principi:

la relació entre cos, decisió, col·lectivitat i experiència cultural.

Una invitació a deixar de ser només públic.

I preguntar-nos què vol dir, realment, formar part.

DIA 30 DE JUNY

E/STRUCTURA DE LA JORNADA

9.30 A 10.00	ACREDITACIONS	
10.00 A 10.15	OBERTURA INSTITUCIONAL	
10.15 A 11.00	XERRADA INSPIRACIONAL: HUGO CRUZ - "ART I COMUNITAT" (LISBOA)	
11.00 A 11.30	PAUSA CAFÉ I REDISTRIBUCIÓ PER LABORATORIS	
11.45 A 13.15	LAB 1 (E. INFANTIL): "UN MÓN DE CARTRÓ" - CREAMOVIMENT	LAB 4 (CICLE SUPERIOR PRIMÀRIA): PERCEPTÒMETRES
	LAB 2 (CICLE INICIAL I MITJÀ / PRIMÀRIA): "EL LUGAR DEL CAOS" ESCOLA IMAXINADA	
	LAB 3 (SECUNDÀRIA): "HERE BE DRAGONS" - ÀLVARO VALLS	
TAULA DE BONES PRÀCTIQUES A CATALUNYA		
PRÀCTICA 1: PROFF 365 + PROGRAMA TEMPORAL GENERALITAT (OLOT)		
PRÀCTICA 2: XARXA TRANSVERSAL + MEDIACIÓ		
13.30 A 14.30	PRÀCTICA 3: CIRCUÏT DE SALES DE CULTURA I EDUCACIÓ (BARCELONA)	
	PRÀCTICA 4: BANC DE RECURSOS DEL TEATRE L'ARTESÀ (EL PRAT DEL LLOBREGAT)	
	PRÀCTICA 5: DE LA MEDIACIÓ ALS DRETS: LA RESPONSABILITAT POLÍTICA EN L'ACCIÓ CULTURAL (TARRAGONA)	
	CÀTERING A PEU DRET	
14.30 A 15.30	LAB 5 (CICLE INICIAL/ MITJÀ): "TREBELLO" - ESCOLA IMAXINADA	LAB 4 (CICLE SUPERIOR PRIMÀRIA): PERCEPTÒMETRES
	LAB 6 (CICLE INICIAL I MITJÀ): "COLLAGE I ACCIÓ" - MACARENA RECUERDA	
	LAB 7 (SECUNDÀRIA): "ANTROPOLOOPS" - ANTROPOLOOPS	
17.15 A 18.00	XERRADA INSPIRACIONAL: ADRIANA BOTERO - "ESCUELA DE FUTUROS" (BOGOTÁ)	ANTROPOLOOPS
18.00 A 18.10	TANCAMENT INSTITUCIONAL AMB TONI MARTÍ	
18.30 A 19.30	PEÇA DE CARRER: "UN MON DE CARTRÓ" DE CREAMOVIMENT	

- PLENÀRIES
- LABORATORIS AMB INSCRIPCIÓ
- ACTIVITATS OBERTES A LA CIUTADANIA

ORGANITZA:

TGN CULTURA

AMB EL SUPORT DE:

Generalitat de Catalunya
**Departament
de Cultura**

Diputació Tarragona

I LA COL·LABORACIÓ DE:

SECRETARÍA DE
CULTURA, RECREACIÓN
Y DEPORTE

El festival compta amb la complicitat del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya i del Centre Recursos Pedagògics, Servei d'Arts i Educació de l'IMET i Programa temporal per a la millora de la presència de les arts i la cultura a l'educació.